

Handläggare
Daniel Nilsson
Kansli- och utredningsavdelningen

Diarienummer
2016KS/0168

Kommunstyrelsen

Yttrande över granskning av delegation av beslutanderätt

Förslag till beslut

1. Yttrandet godkänns.
2. Berörda nämnder uppmanas följa revisionens bedömningar och rekommendationer.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Bakgrund

Revisorerna i Värmdö kommun har granskat hur delegation av beslutanderätt hanteras. Syftet med granskningen har varit att granska om kommunens samtliga delegationsordningar är utformade i enlighet med kommunallagens krav samt att undersöka om lagens krav på anmälan av beslut fattade på delegation anmäls på ett korrekt sätt samt om nämnderna regelbundet justerar sina delegationsordningar.

Ärendebeskrivning

Revisionen har granskat om kommunens delegationsordningar är utformade i enlighet med kommunallagens krav och har undersökt följande frågor:

- Följer kommunstyrelsen och nämnderna kommunallagens bestämmelser [KL 6 kap. 33-36§§]?
- Följer delegationen kommunens egna regler och riktlinjer?
- Revideras delegationen vid förändringar av lagstiftningen?
- På vilket sätt säkerställer kommunstyrelsen att rutiner inför besluts/beredningsprocess är ändamålsenlig?
- Vilken kontroll har kommunstyrelsen av efterlevnad av delegationsordning?
- Hur hanteras överklagningar?

Revisionen bedömer att delegationsordningarna i huvudsak följer kommunallagens bestämmelser. Delegationsbeslut anmäls till nämnder men revisionen noterar att antalet anmälda beslut i näringslivsnämnden och överförmyndarnämnden är få under 2015. Kommunens redovisning av delegationsbeslut bedömer revisionen behöver utvecklas för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll utifrån efterlevnad av beslutad delegationsordning. Revisionen rekommenderar att kommunstyrelsen och nämnder

kompletterar redovisning av delegationsbeslut med datum för beslut, delegat samt vilken punkt i delegationsordningen som beslutet utgår från. Överklaganden bedömer revisionen hanteras praktiskt av den centrala kanslifunktionen i samråd med berörd sektor. Rättstidsprövning är delegerat i samtliga nämnder och styrelse med undantag för tekniska nämnden. Revisionsrapporten konstaterar att kommunstyrelsens delegationsordningar hänvisar till aktuell lagstiftning. Revisionen bedömer även att det inte förekommer så kallad blandad delegation i kommunstyrelsens delegationsordning med undantag för beslut om dispens från förbud mot förtäring av alkohol i kommunens lokaler.

Slutligen uppmärksammar revisionen att nämnder bör justera generella titlar som handläggare till vilken handläggare som avses och att delegationsordningar inte ska hänvisa till person utan funktion. Därtill uppmärksammar revisionen att bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden delegerat beslutanderätt om förbud att bedriva bisyssla. Revisionen bedömer att det är tveksamt om beslutanderätten ryms inom nämndens ansvar, då kommunstyrelsen är personalorgan med personalansvar. Därtill noterar revisionen att felaktiga hänvisningar sker till lagar som är upphävda och rekommenderar nämnderna att löpande uppdatera sina delegationsordningar vid förändring av lagstiftning.

Bedömning

Revisionen bedömer att Värmdö kommuns delegationsordningar i huvudsak följer kommunallagens bestämmelser och lämnar utifrån granskningen rekommendationer om förtydligande av delegationsordningar för kommunstyrelsen och samtliga nämnder. Förslag till yttrande bemöter revisionens rekommendationer om bl.a. strukturerad redovisning av delegationsbeslut och blandad delegation. Förslaget föreslås godkännas och berörda nämnder uppmanas följa revisionens bedömningar och rekommendationer.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Revision fungerar som fullmäktiges instrument för granskning av kommunal verksamhet. Genom denna granskning får medborgarna insyn i den kommunala verksamheten.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut har inga konsekvenser för barn utöver vad som redovisas under konsekvenser för medborgarna.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Granskning av delegation av beslutanderätt	Biläggs
2	Förslag till yttrande	Biläggs

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunrevisionen

Samtliga nämnder

Stellan Folkesson

Kommundirektör

Frida Nilsson Ragnarsson

Sektorschef administration

Yttrande över granskning av delegation av beslutanderätt

Värmdö kommun har beretts tillfälle att yttra sig om granskning av delegation av beslutanderätt.

Kommunstyrelsen delar revisionens bedömning att delegationsbeslut ska anmälas och redovisas strukturerat för samtliga nämnder och styrelse. En kommungemensam mall för redovisning av delegationsbeslut kommer därför att tas fram för kommunstyrelsen och samtliga nämnder där ärendetyp, ärendenummer (punkt), datum och delegat tydligt framgår.

Kommunstyrelsen instämmer i att så kallad blandad delegation inte ska förekomma i delegationsordningar. Värmdö kommuns delegationsordningar klargör därför att det inte går att delegera till en grupp anställda eller till en grupp bestående av anställda och förtroendevalda för att gemensamt fatta beslut, så kallad blandad delegering. I sammanhanget har revisionen uppmärksammat att alkohol- och drogpolicyns formulering om att kommundirektören i samråd med kommunstyrelsens ordförande kan bevilja dispens från förbudet mot alkoholförbudet i kommunens lokaler bör revideras. Den 27 januari 2016 antog kommunfullmäktige en ny alkohol- och drogpolicy och den tidigare policyn upphörde. Revideringen innebar bl.a. att förbudet upphörde och att måttfull alkoholservering nu kan ske i kommunens lokaler då lokalerna är stängda för daglig verksamhet. Delegation av beslut om dispens från förbud till förtäring av alkohol i kommunens är därför inte längre aktuellt.

Revisionen har uppmärksammat att samtliga nämnders delegationsordningar ger nämndens ordförande eller vid förfall för denne nämndens vice ordförande rätt att på nämndens vägnar fatta beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas. Beslutanderätten för brådskande ärenden saknas dock som ärendetyp i samtliga nämnders delegationsordningar och kommer därför att delegeras i kommunstyrelsens delegationsordning. Kommunstyrelsen kommer uppmana samtliga nämnder att revidera respektive delegationsordning enligt revisionens rekommendation.

Revisionen har uppmärksammat att bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden delegerat beslutanderätt för förbud att bedriva bisyssla. Ärendetypen ryms inom kommunstyrelsens ansvarsområde då styrelsen är personalorgan, anställningsmyndighet och har personalansvaret. Beslutanderätten kommer därför att delegeras i kommunstyrelsens delegationsordning och bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden

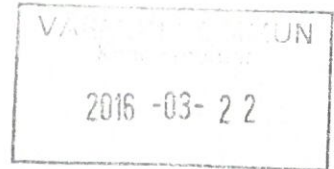
kommer uppmanas att följa revisionens rekommendation.

Slutligen instämmer kommunstyrelsen i att nämnderna löpande ska uppdatera sina delegationsordningar vid förändring av lagstiftning och att delegationsordningar hänvisar till funktion istället för person. Kommunstyrelsen har därför uppmanat samtliga nämnder att följa revisionens granskning och rekommendationer.

Monica Pettersson
Kommunstyrelsens ordförande

Stellan Folkesson
Kommundirektör

2016KS/0168

VÄRMDÖ KOMMUN
REVISORERNA

2016-03-21

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige – för kännedom

"Granskning av delegation av beslutanderätt"

Revisorerna i Värmdö kommun har granskat hur delegation av beslutanderätt hanteras. Syftet med granskningen har varit att granska om kommunens delegationsordningar är utformade i enlighet med kommunallagens krav. Syftet har även varit att undersöka om lagens krav på anmälan av beslut fattade på delegation anmäls på ett korrekt sätt samt om nämnderna regelbundet justerar sina delegationsordningar.

Vår bedömning är att delegationsordningarna i huvudsak följer kommunallagens bestämmelser. Vi noterar att delegationsbeslut anmäls till nämnderna. Dock har vi noterat att antalet anmälda beslut i näringslivnämnden och överförmyndarnämnden är mycket få under 2015.

Vi bedömer att kommunstyrelsen behöver utveckla *redovisningen* av beslut fattade på delegation för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll utifrån efterlevnaden av beslutad delegationsordning.

Överklagningar hanteras praktiskt av den centrala kanslifunktionen i kommunen som samråder med berörd förvaltning/handläggare. Det finns delegation att genomföra rättidsprövning i kommunstyrelsen och samtliga nämnder med undantag för tekniska nämnden.

Rapporten överlämnas för yttrande senast 2016-06-15. Yttrandet lämnas till kommunrevisionens sammankallande Torbjörn Andersson.

För kommunrevisionen

Torbjörn Andersson

Carl Johan Bildsten

Värmdö kommun

**Granskning av delegation av
beslutanderätt
Revisionsrapport**

KPMG AB
2016-02-09

Antal sidor: 16

rapportDelegationSLUTLIG.docx

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund	3
3.	Syfte	3
4.	Avgränsning	3
5.	Revisionskriterier	4
6.	Ansvarig nämnd/styrelse	5
7.	Metod	5
8.	Projektorganisation	5
9.	Styrande dokument för delegation	5
9.1	Kommunstyrelsen	6
9.2	Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden	7
9.3	Kultur- och fritidsnämnden	7
9.4	Näringslivsnämnden	8
9.5	Socialnämnden	8
9.6	Utbildningsnämnden	9
9.7	Tekniska nämnden	9
9.8	Vård- och omsorgsnämnden	10
9.9	Överförmyndarnämnden	10
9.10	Kommentar	10
10.	Hur delegationsordningen efterlevs i praktiken samt hur rapportering av delegationsbeslut sker	12
10.1	Uppföljning av delegationsbeslut under 2015	12
10.2	Kommentar	15
11.	Hur hanteras överklagningar	16
11.1	Kommentar	16

1. Sammanfattning

Vi har av revisorerna Värmdö kommun fått i uppdrag att granska delegation av hur beslutanderätt hanteras. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015. Syftet med granskningen har varit att granska om kommunens delegationsordningar är utformade i enlighet med kommunallagens krav. Syftet har även varit att undersöka om lagens krav på anmälan av beslut fattade på delegation anmäls på ett korrekt sätt samt om nämnderna regelbundet justerar sina delegationsordningar.

Besvarande av frågeställningar, bedömningar och rekommendationer

Följer kommunstyrelsen och nämnderna kommunallagens bestämmelser?

Vår bedömning är att delegationsordningarna i huvudsak följer kommunallagens bestämmelser.

Det är i de flesta fallen tydligt vilken funktion som erhållit delegationen samt vidaredelegationen. Vi bedömer att nämnderna behöver justera de generella titlarna som används i delegationsordningen för att stärka kontrollen över vem som har rätt att fatta beslut i nämndens ställe.

Samtliga nämnder hänvisar i sina delegationsordningar att ordförandes rätt att besluta i brådskande ärenden regleras i reglementena. Vi rekommenderar att nämnderna delegerar beslutanderätten för brådskande ärenden som ett komplement till fullmäktiges beslut.

I utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ser vi inslag av blandad delegation. Vi rekommenderar att dessa formuleringar ses över och justeras.

I miljö-, bygg- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning finns delegerat beslut om förbud att bedriva bisyssla, trots att kommunstyrelsen är personalorgan, anställningsmyndighet och har personalansvaret. Vi har inte i granskningen av kommunstyrelsens delegationsordning funnit att beslut om förbud att bedriva bisyssla finns upptagen. Vi rekommenderar att nämnderna och kommunstyrelsen ser över vad som gäller för ansvaret av hantering av bisysslor och förtydligar delegationsordningarna med detta.

Vi har noterat att uppdraget att fatta beslut i frågor gällande dispens från kommunens alkoholpolicy ligger utanför den ordinarie delegationsordningen. Vi rekommenderar att denna läggs in i den av kommunstyrelsen beslutade delegationsordningen.

Vi noterar att delegationsbeslut anmäls till nämnderna. Dock har vi noterat att antalet anmälda beslut i näringslivnämnden och överförmyndarnämnden är mycket få under 2015.

Följer delegationen kommunens egna regler och riktlinjer?

Det finns inga övriga styrdokument annat än delegationsordningarna som styr hur delegationsbeslut ska hanteras i kommunen.

Revideras delegationen vid förändringar av lagstiftningen?

Vår samlade bedömning är att delegationsordningarna i huvudsak hänvisar till aktuell lagstiftning. Dock finns några undantag där felaktiga hänvisningar sker till lagar som är upphävda. Vi rekommenderar att nämnderna löpande uppdaterar sina delegationsordningar vid förändring av lagstiftning. Samtliga delegationsordningar justerades i samband med den nya nämndorganisationen och har färska antagandedatum.

På vilket sätt säkerställer kommunstyrelsen att rutiner inför besluts/beredningsprocess är ändamålsenlig?

I kommunstyrelsen görs ingen strukturerad uppföljning eller genomgång av delegationsbesluten, men samtliga beslut finns tillgängliga vid sammanträdet och ledamöterna kan ställa frågor om de beslut som anmäls.

Nämnderna och kommunstyrelsens interna kontrollplaner har inslag av att granska om ärenden bereds enligt fastställda rutiner, riktlinjer och lagstiftning. I kommunstyrelsens interna kontrollplan finns ett kontrollmål som innebär kontroll av att attest/och delegationsordningar är uppdaterade och efterlevs samt att beslut fattade på delegation återanmäls.

Vi bedömer att kommunstyrelsens har en intern kontroll som säkerställer att rutinerna inför besluts- och beredningsprocess är ändamålsenlig.

Vilken kontroll har kommunstyrelsen av efterlevnad av fastställd delegationsordning

Vi bedömer att kommunstyrelsen behöver utveckla redovisningen av beslut fattade på delegation för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll utifrån efterlevnaden av beslutad delegationsordning.

Förteckningar avseende delegationsbesluten bör kompletteras med datum, delegat samt mot vilken punkt i delegationsordningen beslutet vilar.

Vi bedömer även att kommunstyrelsen behöver säkerställa rutinerna för återrapporten av ordförandebeslut så att anmälan sker vid nästkommande sammanträde efter fattat beslut samt säkerställa att det endast är brådskande beslut som fattas som ordförandebeslut.

Hur hanteras överklagningar?

Överklagningar hanteras praktiskt av den centrala kanslifunktionen i kommunen som samråder med berörd förvaltning/handläggare. Det finns delegation att genomföra rättidsprövning i kommunstyrelsen och samtliga nämnder med undantag för tekniska nämnden.

2. Bakgrund

Vi har av Värmdös kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur delegation av beslutanderätt hanteras. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015.

Enligt kommunallagen (KL) får en styrelse/nämnd uppdra till ett utskott, en ledamot/ersättare eller till en anställd i kommunen att besluta på styrelsens vägnar i ett visst ärende eller i grupper av ärenden. Vissa undantag görs, exempelvis får ärenden om mål, inriktning, omfattning eller kvalitet inte delegeras.

Beslut som fattas med stöd av delegation från styrelse och nämnd är juridiskt sett ett kommunstyrelsebeslut/nämndbeslut och kan inte ändras av styrelsen/nämnden. För att beslut ska vinna laga kraft krävs dock att de anmäls till styrelsen/nämnden.

Uppdraget är att granska delegationer av beslutanderätt för kommunstyrelsen och hur delegationsordningen efterlevs i praktiken samt hur rapportering av delegationsbeslut sker. Även att granska om övriga nämnders delegation följer gällande lagstiftning, interna regler och riktlinjer.

3. Syfte

Syfte med granskningen har varit att granska om kommunens delegationsordningar är utformade i enlighet med *kommunallagens* krav. Syftet har även varit att undersöka om lagens krav på anmälan av beslut fattade på delegation anmäls på ett korrekt sätt samt om nämnderna regelbundet justerar sina delegationsordningar.

Vi har därför granskat

- Följer kommunstyrelsen och nämnderna kommunallagens bestämmelser [kl 6 kap. 33-36§§]?
- Följer delegationen kommunens egna regler och riktlinjer?
- Revideras delegationen vid förändringar av lagstiftningen?
- På vilket sätt säkerställer kommunstyrelsen att rutiner inför besluts/beredningsprocess är ändamålsenlig?
- Vilken kontroll har kommunstyrelsen av efterlevnad av fastställd delegationsordning
- Hur hanteras överklagningar

4. Avgränsning

Uppdraget att granska delegationsordningarna är framför allt inriktat på kommunstyrelsen, men skall också innefatta övergripande granskning av övriga nämnder.

För den särskilda granskningen av kommunstyrelsen görs uppföljning av tre kommunstyrelseprotokoll av hur delegationsordningen efterlevs i praktiken samt hur rapportering av delegationsbeslut sker. För övriga nämnder sker ingen uppföljning av hur delegationsordningen följs.

5. Revisionskriterier

Vi kommer att bedöma om kommunstyrelsens delegationsordning uppfyller gällande lagstiftning (kommunallagen) och är utformad i enlighet med interna regler och riktlinjer och om beslut anmäls enligt gällande regler.

För övriga nämnder görs endast en bedömning om delegationsordningen uppfyller gällande lagstiftning och är utformad i enlighet med interna regler.

Enligt kommunallagen kap 6 § 33

En nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen eller landstinget att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 34 §.

Reglerna för delegation har tillkommit för att avlasta nämnderna från rutinärenden. Om en nämnd vill delegera beslutanderätten i ett visst ärende ska det tydlig anges vilken beslutanderätt som delegeras samt till vem den delegeras. Detta ska anges i särskild förteckning eller i protokoll.

Ett beslut fattat med delegation från en nämnd eller styrelse innebär att delegaten helt träder in i nämndens/styrelsens ställe.

Det skiljs mellan delegation och ren verkställighet. Med beslut menas ärenden där en bedömning måste göras och det finns alternativa lösningar.

Nämnderna kan delegera beslutanderätt till ett utskott eller till anställd i kommunen. Det är dock inte tillåtet med s.k. blandad delegation, det vill säga mellan förtroendevald och tjänsteman i förening eller till en grupp av tjänstemän.

Kap 6 § 34 anger för vilka slags ärenden nämnden inte får delegera sin beslutanderätt.

I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till nämnden, och
5. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter. Lag (2007:68).

Begränsningarna i möjligheter att delegera beslutsrätten beror på att nämnden ska behålla det övergripande ansvaret för verksamheterna. Trots detta kan ärenden som inte endast är rent rutinmässiga delegeras.

35 § Beslut som har fattats med stöd av uppdrag enligt 33 § skall anmälas till nämnderna, som bestämmer i vilken ordning detta skall ske.

36 § En nämnd får uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot som nämnden har utsett att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

6. Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsen i sin uppsiktspflicht.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument som aktuella delegationsordningar, stickprov av beslut fattade på delegation, protokollsgranskning, genomgång av interna kontrollplaner
- Intervjuer med tjänstemän

Rapporten är sakgranskad av tjänstemän inom den centrala kanslifunktionen.

8. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Caroline Fornbrant, konsult under ledning av Mats Lundberg, certifierad kommunal yrkesrevisor.

9. Styrande dokument för delegation

Det finns inga antagna styrdokument för hur delegationsbeslut ska hanteras i Värmdö kommun annat än nämndernas delegationsordningar.

Framtagandet av nämndernas delegationsordningarna har skett i samband med att nämndsorganisationen gjordes om i kommunen och det fanns en grupp som under ledning av kommunjuristen tog fram förslag på reglementen och delegationsordningar för nämnderna.

Nämndernas delegationsordningar följer samma struktur och har samma utformning av ingresstext. I nämndernas delegationsordningar finns beskrivning av hur beslut ska anmälas samt en beskrivning av vad delegation innebär.

Enligt kommunstyrelsens och nämndernas delegationsordningar ska samtliga delegationsbeslut anmälas till nämnden på ett sådant sätt att nämnden kan följa hur uppdrag att fatta beslut i nämndens ställe utförs, anmälan ska ske skriftligt.

I samtliga nämnders delegationsordningar utgår merparten av delegation från att nämnden/styrelsen har delegerat till förvaltningschef som sedan vidaredelegerat till andra anställda. Beslut som fattas med stöd av vidaredelegering ska anmälas till kommundirektören eller till förvaltningschefen.

Gränsen mellan verkställighet och delegationsbeslut är belyst i ingressen för samtliga delegationsordningar.

Samtliga nämnder hänvisar i sina delegationsordningar att ordförandes rätt att besluta i brådskande ärenden regleras i reglementena.

Det finns angivet vilka typer av ärenden som inte får delegeras samt till vilket organ delegation får ges och hänvisning finns till kommunallagens 6 kap 33- 34 §§.

Samtliga nämnder har delegationsordningar med färskt datum och finns publicerade på kommunens hemsida.

Nedan beskriver vi våra iakttagelser vid granskning av kommunstyrelsens och nämndernas delegationsordningar. Vi har granskat delegationsordningarna utifrån följande frågeställningar:

- Finns beskrivning av hur beslut ska anmälas?
- Finns beskrivning av vad delegation innebär?
- Har gränsen mellan verkställighet och delegationsbeslut belysts?
- När är delegationsordningen antagen/reviderad?
- Ges delegation till namngiven person eller funktion? Är det tydligt vilken funktion som erhållit delegationen?
- Finns delegation för brådskande ärenden – hur är den utformad?
- Ges möjlighet att avgöra principiella ärenden?
- Förekommer blandad delegation
- Vilken kontroll/uppföljning finns över vidaredelegation?

9.1 Kommunstyrelsen

Delegationsordningen är antagen i december 2014 och reviderad i november 2015.

Kommunstyrelsen har delegerat beslutanderätten ordförande, vice ordförande respektive 2:e vice ordförande, kommunstyrelsens planutskott och dess ordförande samt kommundirektören.

Kommunstyrelsens ordförande, och vid dennes förfall, vice ordförande har rätt att fatta beslut på nämndens vägnar som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas. Dessa beslut ska anmälas på nästkommande sammanträde.

Beslut om vidaredelegation är fattat av kommundirektören i december 2014 vilket anges i förteckningen. I delegationsordningen finns tydligt angivet till vilken funktion vidaredelegation har skett.

Kommunstyrelsen är personalorgan. Samtliga beslut om personalförändringar ska anmälas till kommunstyrelsen.

Det finns för undantag mot bestämmelserna om förbud till förtäring av alkohol i kommunens lokaler. Fullmäktige har beslutat att kommundirektören efter samråd med kommunstyrelsens ordförande får bevilja avsteg från policyn mot alkoholförtäring i kommunala lokaler. Denna

delegation ligger utanför den ordinarie delegationsordningen. Enligt beslutet har kommundirektören rätt att fatta beslut om dispens efter samråd med kommunstyrelsens ordförande. Vi har i övrigt inte noterat att det förekommer så kallad blandad delegation i delegationsordningen.

Det förekommer att beslut som är fattade med stöd från vidaredelegation anmäls. Beslut fattade av kommundirektör har anmälts under 2015. Vi har genomfört ett antal stickprov av beslut fattade på delegation vilka redogörs för under avsnitt 10.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att kommunstyrelsens delegationsordning hänvisar till aktuell lagstiftning.

9.2 Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden

Delegationsordningen är antagen av nämnden i februari 2015. Beslut om vidaredelegation är fattat i juni 2015

Det är tydligt angivet till vilken funktion beslutanderätten har vidaredelegerats från förvaltningschefen.

Delegationsordningen bör hållas ren från ärenden som är ren verkställighet eller kommenteras när det är ett beslut som rör ren verkställighet eller är ett delegationsbeslut. I bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning förekommer ett ärende som enligt vår mening kan betraktas som ren verkställighet, Rutinmässiga inköp för verksamhetens löpande behov upp till 10 000 kr.

Nämnden har delegerat beslut om förbud att bedriva bisyssla, trots att kommunstyrelsen är personalorgan, anställningsmyndighet och har personalansvaret. Samtliga beslut avseende personal ska fattas med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning. Samtliga personalförändringar och liknande ska anmälas till kommunstyrelsen.

Vi har inte noterat att det förekommer så kallad blandad delegation i delegationsordningen.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att bygg-miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning i huvudsak hänvisar till aktuell lagstiftning. Vi har noterat att delegationsordningen hänvisar till två förordningar som är upphävd (karantänslag upphävd från och med 2007, förordning mot bidrag till åtgärder mot radon i egna hem upphävd från 2015-01-01).

I vår översiktliga genomgång av anmälda delegationsbeslut noterar vi att beslut som vidaredelegerats har anmälts till nämnden. Även beslut fattade av förvaltningschef finns anmälda.

9.3 Kultur- och fritidsnämnden

Delegationsordningen är antagen av nämnden i februari 2015. Beslut om vidaredelegation har fattats i mars 2015.

Delegation är given till från nämnden till ordförande, vice ordförande samt till förvaltningschef. Förvaltningschefen har vidaredelegerat beslutsrätten till funktion och det är tydligt angivet till vilken funktion beslutanderätten har vidaredelegerats.

Vi har inte noterat att det förekommer så kallad blandad delegation i delegationsordningen.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att kultur- och fritidsnämndens delegationsordning hänvisar till aktuell lagstiftning.

I vår översiktliga genomgång av anmälda delegationsbeslut noterar vi att beslut som vidaredelegerats har anmälts till nämnden. Även beslut fattade av förvaltningschef finns anmälda.

9.4 Näringslivsnämnden

Delegationsordningen är beslutad av nämnden i september 2015. Beslut om vidaredelegation har fattats i januari 2015 och reviderats i november 2015.

Nämnden har delegerat beslutanderätten till förvaltningschefen som har vidaredelegerat beslutsrätten i ett fåtal typer av ärenden. Nämnden har vidare delegerat beslutsrätt till rektor. Två olika ärenden har endast delegerats från nämnden till "chef". Det är enligt vår mening inte en tillräckligt preciserad delegation.

Vi har inte noterat att blandad delegation förekommer.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att näringslivsnämndens delegationsordning hänvisar till aktuell lagstiftning.

I vår översiktliga genomgång av anmälda delegationsbeslut noterar vi att beslut som vidaredelegerats har anmälts till nämnden. Vi konstaterar att antalet anmälda delegationsbeslut till nämnden är mycket få och har anmälts av samordnare, nämndsekreterare och ordförandebeslut.

9.5 Socialnämnden

Delegationsordningen är antagen 2015-01-08, reviderad 2015-09-09. Vidaredelegation har skett 2015-01-01 samt 2015-03-17.

Nämnden har delegerat beslutsrätt till ordförande, vice ordförande samt utskott och förvaltningschef. Vidaredelegation har skett och den är i vissa fall tydligt destinerad till funktion. Vidaredelegation har även getts till handläggare – vilket enligt vår bedömning inte är tillräckligt tydligt och avgränsat för att nämnden ska kunna ha kontroll över vilken funktion som har rätt att fatta vilka beslut. En bättre formulering är exempelvis familjerättssekreterare eller handläggare inom IFO. Det förekommer även att vidaredelegation getts till namngiven handläggare, de är bättre att ge delegationen till funktion än person eftersom förändringar sker på personalsidan.

Vi har inte noterat att blandad delegation förekommer.

I vår översiktliga genomgång av anmälda delegationsbeslut noterar vi att beslut som vidaredelegerats har anmälts till nämnden. Vi noterar även att arbetsutskottets beslut samt beslut fattade av förvaltningschef har anmälts.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att socialnämnden delegationsordning i huvudsak hänvisar till aktuell lagstiftning. Vi har dock noterat att delegationsordningen innehåller lagstiftning som har upphävts (Lag om allmänt barnbidrag, upphävd 2011, Lag om allmän försäkring – upphävd 2011)

9.6 Utbildningsnämnden

Delegationsordningen är antagen 2015-02-12 och reviderad 2015-03-26 samt 2015-04-23. Beslut om vidaredelegation har fattats 2015-01-08, 2015-04-08, 2015-08-01, 2015-09-08.

Delegation från nämnden har getts till ordförande, vice ordförande, förvaltningschef, chef 3 (rektor, förskolechef). Vidaredelegation sker till handläggare vilket enligt vår bedömning inte är tillräckligt tydligt definierat för att nämnden ska kunna ha kännedom om vem som får besluta å nämndens vägnar. Vidaredelegation har även skett till "gymnasieantagningen" – det är inte tillåtet att delegerade beslut till en grupp av anställda.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att utbildningsnämndens delegationsordning hänvisar till aktuell lagstiftning.

I vår översiktliga genomgång av anmälda delegationsbeslut noterar vi att beslut som vidaredelegerats har anmälts till nämnden. Vi noterar även att beslut fattade av förvaltningschef har anmälts.

9.7 Tekniska nämnden

Delegationsordningen är antagen av nämnden 2015-01-20 och är reviderad 2015-05-12 och 2015-10-20. Beslut om vidaredelegation har fattats 2015-01-01, 2015-05-22, 2015-11-02, 2015-11-11.

Det är tydligt vilken funktion som mottagit delegationen från nämnden samt till vilka funktioner beslutsrätten har vidaredelegerats.

Vi har inte noterat förekomst av blandad delegation.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att tekniska nämndens delegationsordning hänvisar till aktuell lagstiftning.

I vår översiktliga genomgång av anmälda delegationsbeslut noterar vi att beslut som vidaredelegerats har anmälts till nämnden. Vi noterar även att beslut fattade av förvaltningschef har anmälts till nämnden.

9.8 Vård- och omsorgsnämnden

Delegationsordningen är antagen av nämnden 2015-02-10. Beslut om vidaredelegation har fattats 2015-01-01 och 2015-04-24.

Nämnden har delegerat beslutanderätten till utskott, ordförande, vice ordförande, och förvaltningschef. Vidaredelegation har skett och den är i vissa fall tydligt destinerad till funktion. Vidaredelegation har även getts till handläggare – vilket enligt vår bedömning inte är tillräckligt tydligt och avgränsat för att nämnden ska kunna ha kontroll över vilken funktion som har rätt att fatta vilka beslut. En bättre formulering är exempelvis biståndsbedömare.

Vi har inte noterat förekomst av blandad delegation.

I vår översiktliga genomgång av anmälda delegationsbeslut noterar vi att beslut som vidaredelegerats har anmälts till nämnden. Vi noterar även att beslut fattade av förvaltningschef har anmälts.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att vård- och omsorgsnämndens delegationsordning i huvudsak hänvisar till aktuell lagstiftning med undantag för hänvisning till SOSFS 1997:8 som är upphävd.

9.9 Överförmyndarnämnden

Delegationsordningen är antagen av nämnden 2015-01-01. Beslut om vidaredelegation har fattats 2015-01-01.

Nämnden har delegerat beslutanderätten till ordförande, förvaltningschef och handläggare. Vidaredelegation har skett och den är i vissa fall tydligt destinerad till funktion men i de flesta fallen delegerade till handläggare. Delegation och vidaredelegation har även getts till handläggare – vilket enligt vår bedömning inte är tillräckligt tydligt och avgränsat för att nämnden ska kunna ha kontroll över vilken funktion som har rätt att fatta vilka beslut. En bättre formulering är exempelvis överförmyndarhandläggare.

Vi har inte noterat förekomst av blandad delegation.

I vår översiktliga genomgång av anmälda delegationsbeslut noterar vi att endast ordförandebeslut har anmälts till nämnden. Inga övriga delegationsbeslut har anmälts enligt nämndes protokoll.

Vi har studerat delegationsordningen och konstaterar att överförmyndarnämndens delegationsordning hänvisar till aktuell lagstiftning.

9.10 Kommentar

Vi bedömer att delegationsordningarna i huvudsak följer kommunallagens bestämmelser. Vi lämnar följande kommentarer:

- Vi kan konstatera att samtliga nämnders delegationsordningar har färskta antagandedatum och att det finns angivet hur vidaredelegationen hanteras samt när förvaltningschefen fattat detta beslut.
- Vi konstaterar vidare att kommunstyrelsen och nämnderna i betydande omfattning delegerat sin beslutanderätt till kommunchef/förvaltningschef. Delegering sker även till utskott, ordförande, vice ordförande, övriga chefer, nämndsekreterare, handläggare med flera. Då vidaredelegation är möjlig har beslutanderätten vidaredelegerats till andra chefer och handläggare. Det är i de flesta fallen tydligt vilken funktion som erhållit delegationen samt vidaredelegationen. Vi bedömer att nämnderna bör justera de generella titlarna som *handläggare* till *vilken* handläggare som avses (inte med namn, utan till funktion) för att stärka nämndernas kontroll över vem som har rätt att fatta beslut i nämndens ställe. Någon av nämnderna anger att delegation ges till person, detta avråder vi från eftersom det kan vara föränderligt.
- Vi har noterat att uppdraget att fatta beslut i frågor gällande dispens från kommunens alkoholpolicy ligger utanför kommunstyrelsens ordinarie delegationsordning. Vi rekommenderar att denna läggs in i den samlade delegationsordningen.
- I utbildningsnämndens delegations finns beslut om vidaredelegation till gymnasieantagningen. Att fatta beslut i grupp är förbehållet förtroendevalda och inte tillåtet för tjänstemän. I den alkoholpolicy som nämns ovan anges att kommundirektören ska samråda med kommunstyrelsens ordförande innan beslut fattas. Vi vill i detta sammanhang påtala att så kallad blandad delegation inte är tillåten. Vi rekommenderar översyn av dessa formuleringar.
- Samtliga nämnder hänvisar i sina delegationsordningar att ordförandes rätt att besluta i brådskande ärenden regleras i reglementena. Vi rekommenderar att nämnderna delegerar beslutanderätten för brådskande ärenden som ett komplement till fullmäktiges beslut.
- Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden har beslutat att delegera beslut om förbud att bedriva bisyssla, KS är personalorgan, anställningsmyndighet och har personalansvaret. Samtliga beslut avseende personal ska fattas med stöd av KS delegationsordning. Vi ställer oss tveksamma till om nämnden kan besluta i denna fråga utifrån kommunstyrelsen ansvar för personalfrågor. Vi har inte i granskning av kommunstyrelsens delegationsordning funnit att beslut om förbud att bedriva bisyssla finns upptagen i styrelsens eller någon av de övriga nämndernas delegationsordningar. Vi rekommenderar att nämnderna och kommunstyrelsen ser över vad som gäller för hantering av bisysslor.
- Vi bedömer vidare att delegationsordningarna i all väsentlighet hänvisar till aktuell lagstiftning. Dock finns några undantag där felaktiga hänvisningar sker till lagar som är upphävda. Vi rekommenderar att nämnderna löpande uppdaterar sina delegationsordningar vid förändring av lagstiftning.
- Vi noterar att delegationsbeslut anmäls till nämnderna. Dock har vi noterat att antalet anmälda beslut i näringslivsnämnden och överförmyndarnämnden är mycket få under 2015.

10. Hur delegationsordningen efterlevs i praktiken samt hur rapportering av delegationsbeslut sker

Enligt delegationsordningen ska handläggaren som fattar beslut med stöd av vidaredelegation anmäla fattade beslut till kommundirektören. Beslut som fattas av kommundirektören eller delegat utsedd av kommunstyrelsen anmäler fattade beslut till sekreteraren som sammanställer förteckning och för delgivande till kommunstyrelsen.

Det förekommer att beslut som fattas med vidaredelegation anmäls till kommunstyrelsen med detta ställs inte som krav varken i lagstiftningen eller i upprättade delegationsordning.

Vid sammanträdena finns förutom förteckning över delegationsbesluten samtliga beslut tillgängliga för de ledamöter som önskar ta del av besluten. Enligt protokollen görs ingen närmare genomgång över beslut fattade på delegation. Det sker inga strukturerade dragningar eller uppföljningar av besluten men ledamöterna i kommunstyrelsen har möjlighet att ställa frågor om besluten vilket också enligt uppgift görs.

Den förteckning som redovisas för kommunstyrelsen innehåller ingen anvisning till vilken punkt i delegationsordningen som utgör stöd för beslutet. Det finns heller inte angivet vilket datum beslutet har fattats eller vem som är delegat i det aktuella ärendet.

Flera av nämnderna i Värmdö kommun har i sina interna kontrollplaner områden som kontrolleras för att säkerställa likställighet och rättssäkerhet. I dessa kontroller ingår granskning av ett urval av ärenden. Detta kan ses som en uppföljning som nämnderna gör huruvida besluten är korrekt beredda.

- Näringslivsnämnden kontrollerar
 - underlagen som används för tilldelning av bostad
 - kontrollerar att beslut motiveras vid dispenser
- Vård- och omsorgsnämnden kontrollerar
 - Likställighet i sina beslut avseende biståndsbedömning
- Barn- och utbildningsnämnden kontrollerar
 - Att beslut om tilläggsbelopp innehåller en beslutsmotivering
 - Att beslutade åtgärdsprogram uppfyller lagkrav
 - Att vårdnadshavare som inte betalar maxtaxa uppger årsinkomst
- Överförmyndarnämnden kontrollerar
 - Att ärenden handläggs lika av olika handläggare
- Kommunstyrelsen kontrollerar
 - Att attest/och delegationsordningar är uppdaterade och efterlevs samt att beslut fattade på delegation återanmäls till respektive nämnd.
- Socialnämnden kontrollerar
 - Att barnperspektivet beaktas i beslut och utredningar

10.1 Uppföljning av delegationsbeslut under 2015

Vi har valt ut rapportering av delegationsbeslut vid tre kommunstyrelsesammanträden under 2015

2015-03-09

Två beslut anmäldes.

- Anställningsbeslut – vidaredelegation från kdir

Ärendet innefattar delgivning av sex anställningar av gymnasielärare. Beslutet är fattat av en rektor på vidaredelegation från kommundirektören. Stöd finns i delegationsordning.

- Undantag från alkoholförbud – kdir

Beslutet är fattat av kommundirektören som har samrått med kommunstyrelsens ordförande inför beslut. Beslutet saknar datum. Stöd finns i delegationsordning.

2015-09-16

- Upptagande av lån (tre beslut)

Beslut fattat om att uppta kredit. Stöd finns i delegationsordning. Beslutet är vidaredelegerat från kommundirektören. Beslutet är daterat.

- Beslut att inte lämna ut allmän handling

Delegationsrätten är vidaredelegerad från kommundirektören, delegat har haft rätt att fatta beslutet. Beslutet är daterat och det finns hänvisning till punkt i delegationsordningen.

- Vikarierande kommundirektör

Ett ordförandebeslut fattat om att utse vikarie för kommundirektören under en vecka. Ordförandebeslut ska anmälas till kommunstyrelsens nästkommande sammanträde. Föreliggande beslutet är fattat den 20 maj och anmält till kommunstyrelsens sammanträde den 16 september. Kommunstyrelsen hade två sammanträden under juni månad som beslutet borde ha anmälts till.

- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter inom IFOs enhet för vuxna. Beslutet är daterat.

- Beslut om medfinansiering av Leader Stockholmsbygd

Beslutet är fattat som ett ordförandebeslut på grund av tidsskäl. Beslutet innebär att Värmdö kommun medfinansierar Leader Stockholmsbygd under programtiden 2015-2022 med 240 000 årligen. Föreliggande beslutet är fattat den 22 juni och anmält till kommunstyrelsens sammanträde den 16 september. Kommunstyrelsen hade ett sammanträde i augusti som beslutet borde ha anmälts till.

- Dispens från förbud mot alkoholförtäring i kommunens lokaler (två beslut)

Det ena beslutet är fattat av tillförordnad kommundirektör. Det framkommer inte om samråd med kommunstyrelsens ordförande inför beslut. Beslutet är daterat och fattat av kommundirektören.

Det andra beslutet är fattat av kommundirektören som har samrått med kommunstyrelsens ordförande inför beslut. Beslutet är daterat.

Stöd finns i särskilt beslut om delegation.

- Yttrande om ansökningar om stöd från budgetmedel

Yttrande till länsstyrelsen över ansökningar om stöd från bygdemedel. Kommundirektören har fattat beslut om att avge yttrande i ett ärende samt avstå från att lämna yttrande i annat ärende. Beslutet är daterat och fattat av kommundirektören. Beslutet har stöd i punkten 1.6 i delegationsordningen.

- Arrendeavtal (två beslut), Hemmesta 10:310, Östra Ekedal 1:100

Beslut fattat om arrendeavtal samt överlåtelse av arrendeavtal med stöd av vidaredelegation från kommundirektören. Besluten är daterat och stöd finns i delegationsordningen.

- Markförsäljning, del av Mörtlös 1:4

Beslut fattat av kommundirektören om försäljning av fastigheten. Stöd finns i delegationsordning. Beslutet är inte daterat.

- Uppsägning av avtal kring tjänster för samhällsorientering för nyanlända invandrare

Uppsägningen är signerad av kommunstyrelsen ordförande och kommundirektören. Uppsägningen av avtalet har anmälts som ett delegationsbeslut. Om beslutet har fattats i förening mellan kommundirektör och kommunchef är det inte i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

2016-12-02

- Försäljning av Solberga 1:50

Beslutet har stöd i delegationsordningen och det finns angivet i beslutet mot vilken punkt delegationen utgår. Det saknas datum för när delegationsbeslutet är fattat.

- Granneyttrande garage Hemmesta 11:77

Avser återrapportering av ett beslut som är fattat med stöd av vidaredelegation. I beslutet finns angivet mot vilken punkt i delegationsordningen beslutet vilar. Det saknas datum på beslutshandlingen.

- Beslut vid samråd med lantmäteriet nr 635-637

Anmälan om genomförda samråd i två ärenden rörande fastighetsreglering och en avstyckning. Det finns stöd i delegationsordningen för att företräda kommunen mot Lantmäteriet i dessa typer av ärenden.

- Beslut om planavgifter, nr 15-051-15 079

Det finns stöd i delegationsordningen för beslut om planavgift. Rapporteringen av de fattade besluten innehåller sammanfattning av beslutet, datum för beslut och uppgift om fastställd planavgift.

10.2 Kommentarer

Vår bedömning är att sammanställningen/listan över de beslut som redovisas i vissa fall beslut inte är tillräcklig för att förklara vilket beslut som har fattats. Vi bedömer att kommunstyrelsen behöver utveckla redovisningen av beslut fattade på delegation för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll.

- Vår uppföljning visar att datum i flera fall saknas. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att samtliga delegationsbeslut dateras.
- I vissa av de granskade delegationsbesluten finns angivet mot vilken punkt i delegationsordningen delegationen utgår från, vi bedömer att denna ordning är bra och rekommenderar att kommunstyrelsen även i sitt protokoll noterar datum för beslut, delegat samt vilken punkt i delegationsordningen som beslutet utgår från.
- Gällande ärenden som rör markförsäljning och arrendeavtal finns begränsningar i delegationsordningen avseende period för arrendeavtal, yta för de markområden som avyttras samt om marken är detaljplanlagd. Vi bedömer att kompletterande uppgifter i redovisningen av delegationsbeslut behövs för att kommunstyrelsen ska kunna säkerställa en tillräcklig intern kontroll över efterlevnaden av reglerna i delegationsordningen.
- Kommunstyrelsen har ingen strukturerad uppföljning av delegationsbesluten men samtliga beslut finns tillgängliga vid sammanträdena för kommunstyrelsen att granska samt begära genomgång av.
- Kommunstyrelsen och nämndernas interna kontrollplaner har inslag av kontroll av efterlevnad av styrande dokument och riktlinjer inför beslutsfattande.

Vi finner inom vårt stickprov tre ordförandebeslut: Beslut om vikarierande kommundirektör, beslut om medfinansiering av Leader Stockholmsbygd samt uppsägning av samverkansavtal

- Vi finner tveksamt om beslutet om medfinansiering av Leaderprojektet är ett beslut som får fattas på delegation utifrån att de tar fullmäktige som beslutar om budget. Enligt lagkommentarerna till kommunallagen finns inga begränsningar i vilken typ av ärende ordförandebeslut får fattas. Vi bedömer dock att ett beslut rörande finansiering om 240 000 kr årligen över en åttaårsperiod (motsvarar totalt drygt 1,9 mnkr) är ett beslut som ska fattas på högre instans än via ett ordförandebeslut.
- Vi noterar att uppsägningen av samverkansavtalet för samhällsorientering för nyanlända att beslutat av kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören. Denna typ av blandad delegation är inte tillåten.
- Enligt delegationsordning ska ordförandebeslut anmälas vid nästkommande sammanträde. Vi bedömer utifrån vårt stickprov att kommunstyrelsen behöver upprätta rutiner för att säkerställa skyndsamt anmälan av fattade ordförandebeslut. Användandet av ordförandebeslut ska användas restriktivt och endast vid brådskande ärenden.

11. Hur hanteras överklagningar

Kommunstyrelsen och övriga nämnden med undantag för tekniska nämnden har delegerat beslutanderätten att pröva om ett ärende har inkommit i rätt tid enligt förvaltningslagen § 24. Detta innebär att en prövning görs om huruvida överklagandet har inkommit i rätt tid och om det därmed ska översändas till den myndighet som prövar överklagandet.

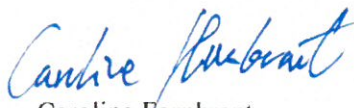
Hanteringen sker enligt följande:

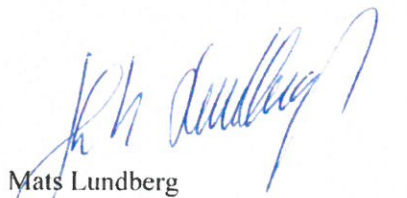
- Gällande de ärenden som överklagas hos kommunstyrelsen sköter den centrala registraturen hela överlämnandet av ärendet till berörd instans samt prövar om ärendet har inkommit i rätt tid. Inför prövningen tas kontakt med ansvarig handläggare.
- Beslut i planärenden som överklagas hanteras av kanslifunktionen fullt ut efter samråd med handläggaren.
- För utbildningsnämnden, näringslivsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt tekniska nämnden hanteras överklagningar av den centrala kanslifunktionen som meddelar berörd handläggare för fortsatt hantering.
- För socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden skiljs på hanteringen av ärenden som är individärenden. Individärenden inom socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden hanteras av handläggare vid berörd nämnd. Överklaganden av övergripande ärenden hanteras av kommuners centrala registratur.
- Gällande bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden hanteras överklagningar fullt ut inom den nämnden eftersom det här finns en egen administrativ avdelning.
- Ärenden hos överförmyndarnämnden hanteras nämnden direkt.

11.1 Kommentar

Kommunstyrelsen och nämnderna med undantag för tekniska nämnden har delegerat hanteringen av överklagande vid förvaltningsbesvär. Enligt uppgift hanteras även eventuella överklaganden av ärenden från tekniska nämnden via delegationsbeslut, vi finner inte stöd för detta i tekniska nämndens delegationsordning.

Datum som ovan
KPMG AB

Caroline Fornbrant
Konsult

Mats Lundberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor

